

SEGMENTUL JURIDICO-PRACTIC DE ADAPTARE A REFUGIAȚILOR ÎN SOCIETATEA EUROPEANĂ

Cristina CEBAN

Doctor în drept, conferențiar universitar, Universitatea de Studii Europene din Moldova,

Chișinău, Republica Moldova

e-mail: cristinaceban@yahoo.com

<https://orcid.org/0009-0006-7736-5173>

Artur FUIOR

Doctorand, Universitatea de Studii Europene din Moldova,

Chișinău, Republica Moldova

e-mail: fuiorartur@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9307-6298>

Prezentul articol are drept obiectiv de a reda aspecte importante despre o societate prosperă democratică europeană, cum ar fi prin elemente practice de adaptare a refugiaților în raport cu comunitatea europeană. Sunt utilizate diverse metode noi de cercetare și analiză, pentru a recepționa informația corectă. Această informație prezintă mai multe cunoștințe ce țin de litigiile de adaptare a refugiaților în procesul de integrare a comunității europene, pornind de la asimilarea definitivă a instrumentelor europene, în raport cu principalii piloni vitali umani asimilând elementele practice de adaptare a refugiaților. Se expune un adevăr crud asupra tuturor segmentelor practice de conviețuire a refugiaților, cu obiectivele de îmbunătățire și de alarmă publicul privind pericolul în care se situează refugiații în necunoștință cu tradițiile sociale locale a cetățenilor statelor UE. În urma analizei unui voluminos nivel de acte științifice din sfera refugiaților, determinăm importanța garantării unui nivel de viață demnă a refugiaților. Autorii a mai multor acte doctrinare fac referire la o multitudine de idei, în vederea stabilirii unei situații aplicabile a conviețuirii refugiaților în comunitatea europeană. La finele studiului sunt prezentate concluzii cu privire la aspectele practice ce țin de nivelul de existență a refugiaților.

Cuvinte-cheie: refugiat, Uniunea Europeană, adaptarea refugiaților, CEDO, UNCHR.

LEGAL-PRACTICAL SEGMENT FOR ADAPTING REFUGEES TO EUROPEAN SOCIETY

This article aims to address important issues about a prosperous European democratic society, such as through practical elements for adapting refugees to the European community. Various new research and analysis methods are used to receive the correct information. This information presents more knowledge of refugee adaptation disputes in the process of integrating the European community, starting from the final assimilation of European instruments, in relation to the main vital human pillars assimilating the practical elements of refugee adaptation. A cruel truth is exposed to all practical segments of refugee coexistence, with the objectives of improvement and alarming the public about the danger in which refugees are unaware of the local social traditions of EU citizens. Following the analysis of a voluminous level of scientific acts in the field of refugees, we determine the importance of guaranteeing a dignified standard of living of refugees. The authors of several doctrinal acts refer to a multitude of ideas, in order to establish an applicable situation of

refugee coexistence in the European community. At the end of the study, conclusions are presented on the practical aspects related to the level of existence of refugees.

Keywords: *refugee, European Union, refugee adaptation, ECHR, UNCHR.*

SEGMENT JURIDIQUE ET PRATIQUE DE L'ADAPTATION DES RÉFUGIÉS DANS LA SOCIÉTÉ EUROPÉENNE

Cet article vise à aborder des aspects importants d'une société démocratique européenne prospère, par exemple à travers des éléments pratiques d'adaptation des réfugiés par rapport à la Communauté européenne. Diverses nouvelles méthodes de recherche et d'analyse sont utilisées pour recevoir les informations correctes. Ces informations présentent plus de connaissances liées aux litiges d'adaptation des réfugiés dans le processus d'intégration de la communauté européenne, à partir de l'assimilation définitive des instruments européens, en relation avec les principaux piliers humains vitaux assimilant les éléments pratiques de l'adaptation des réfugiés. Il expose une vérité cruelle sur tous les segments pratiques de la cohabitation des réfugiés, dans le but d'améliorer et d'alarmer le public sur le danger dans lequel les réfugiés se retrouvent dans l'ignorance des traditions sociales locales des citoyens des États de l'UE. À la suite de l'analyse d'un volumineux niveau d'actes scientifiques dans le domaine des réfugiés, nous déterminons l'importance de garantir un niveau de vie digne aux réfugiés. Les auteurs de plusieurs actes doctrinaux se réfèrent à une multitude d'idées, afin d'établir une situation applicable de la cohabitation des réfugiés dans la Communauté européenne. À la fin de l'étude, des conclusions sont présentées sur les aspects pratiques liés au niveau d'existence des réfugiés.

Mots-clés: *réfugié, Union Européenne, adaptation des réfugiés, CEDH, UNCHR.*

ЮРИДИЧЕСКИЙ И ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ АДАПТАЦИИ БЕЖЕНЦЕВ В ЕВРОПЕЙСКОМ ОБЩЕСТВЕ

Целью данной статьи является отражение важных аспектов процветающего европейского демократического общества, например, посредством практических элементов адаптации беженцев в европейском сообществе. Для получения правильной информации используются различные новые методы исследования и анализа. Статья представляет собой большие данные, касающиеся споров по вопросу адаптации беженцев в процессе интеграции в европейское сообщество, начиная с окончательного усвоения европейских инструментов в отношении основных жизненно важных человеческих столпов, ассимилирующих практические элементы адаптации беженцев. Суровая правда раскрывается на всех практических сегментах сосуществования беженцев с целью улучшить и обратить внимание общественности относительно опасности, которой подвергаются беженцы из-за незнания местных социальных традиций стран ЕС. Проанализировав солидный объем научных работ в сфере беженцев, мы определяем важность обеспечения достойного уровня жизни беженцев. Авторы ряда доктринальных документов обращаются к множеству идей, чтобы создать применимую ситуацию для сосуществования беженцев в европейском сообществе. В заключение представлены выводы относительно практических аспектов, связанных с уровнем жизни беженцев.

Ключевые слова: *беженец, Европейский Союз, адаптация беженцев, ЕСПЧ, ООН.*

Introducere

Tematica privind adaptarea tehnico-practică a refugiaților în raport cu comunitatea europeană, expusă în prezentul articol, este prioritară și preocupă arena europeană, în fapt modificările care se întâm-

plă în lume, îndeosebi pe terenul european, după implementarea normelor juridice europene privind refugiații cu expunerea unor vaste metodologii noi, legi de ajutor și adaptare a refugiaților. Sunt expuse o multitudine de aspecte legate de adaptarea modernă

socială ca soluții privind problema cu refugiații care are loc pe teritoriul țării gazdă cât și influența sferei exterioare. Segmentul de adaptare a refugiaților va fi expus ca o imagine de dezvoltare a unei societăți, care pe terenul european are un loc separat, ce au pus în dificultate țările gazdă care nu au fost gata să educe generații adoptive, noi de incluziune. La general refugiatul este subiectul care se dă start prin teama de persecuție, fiind definatorii de determinare a criteriilor expuse în Convenția din 1951. Obiectivul acestui articol este de a reda mecanismele europene de adaptare practice a refugiaților în baza noilor elemente de modernizare a comunității.

Uniunea Europeană are ca unul dintre obiectivele sale formarea unei societăți moderne. UE promovează învățarea pe tot parcursul vieții și investește în sisteme educaționale de calitate. UE promovează respectarea drepturilor omului, diversitatea și egalitatea de gen ca valori fundamentale ale unei societăți moderne și progresiste. UE dispune de multe alte inițiativă și politici care vizează formarea unei societăți moderne, competitive și prospere. Obiectivul general este de a crea o Uniune Europeană în care cetățenii beneficiază de o calitate mai bună a vieții și de mai multe oportunități pentru dezvoltare personală și profesională.

„Conceptul de integrare este folosit în multe discipline academice, dintre care sociologia pare a fi cea mai relevantă pentru scopurile noastre. Văzută dintr-o perspectivă macro, integrarea se referă la o caracteristică a sistemului social, a societății în ansamblu, și anume, la intensitatea relațiilor stabilite între părțile componente. În ultimii ani, conceptul de coeziune socială a fost foarte uzitat ca echivalent pentru integrare. Integrarea trebuie înțeleasă ca un proces de participare activă a imigranților în toate dimensiunile societății europene, proces privit din două direcții: atât din punctul de vedere al imigranților rezidenți legal în Uniunea Europeană, cât și din cel al societății europene gazdă. Aceasta implică, pe de o

parte, responsabilitatea societății gazdă de a asigura un cadru legal de drepturi și obligații care să ofere posibilitatea participării imigranților la viața economică, socială, culturală și civilă, iar pe de altă parte, din partea străinilor presupune respectarea normelor și valorilor fundamentale ale societății europene și, totodată, participarea activă în procesul de integrare, fără însă a-și pierde propria identitate.” [1].

Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților reprezintă un element cheie în adaptarea și protecția refugiaților la nivel internațional. Convenția definește un refugiat ca fiind o persoană care se află în afara țării sale de origine din cauza temerilor justificate de persecuție pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice, și care nu poate sau nu vrea să se întoarcă în țara sa din cauza acestor temeri. Convenția stabilește drepturile fundamentale ale refugiaților, inclusiv dreptul la protecție, adăpost, alimentație, asistență medicală și educație. Convenția de la Geneva din 1951 a fost ulterior completată de Protocolul din 1967, care a eliminat restricțiile geografice și temporale inițiale și a extins aplicarea convenției la toți refugiații, indiferent de momentul și locul persecuției lor. Această convenție și protocolul său au fost instrumente esențiale pentru protecția și asistența refugiaților din întreaga lume și au contribuit la dezvoltarea legislației și politicilor privind refugiații la nivel global. „Pe lângă Convenție, libertatea de gândire, de conștiință și de religie face parte, desigur, din drepturile fundamentale consacrate de Organizația Națiunilor Unite. Astfel, în conformitate cu art. 18 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, orice persoană are drept la libertatea gândirii, conștiinței și religiei; acest drept implică libertatea de a avea sau de a adopta o religie sau o convingere la alegerea sa, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, individual sau în comun, atât în public cât și în particular, prin cult și îndeplinirea rituri-

lor, prin practici și prin învățământ. Nimeni nu va fi supus vreunei constrângeri putând aduce atingere libertății sale de a avea sau de a adopta o religie sau o convingere la alegerea sa. Libertatea manifestării religiei sau convingerilor nu poate fi supusă decât restricțiilor prevăzute de lege și necesare pentru ocrotirea securității, ordinii și sănătății publice ori a moralei sau a libertăților și drepturilor fundamentale ale altora. Principiul libertății de religie apare și în alte acte, în special în Convenția cu privire la drepturile copilului, act internațional care consacră în mod clar principiul menționat la art. 14. În mod similar, art. 12 din Convenția americană privind drepturile omului prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de conștiință și de religie. Acest drept include libertatea de a-și păstra religia sau convingerile, ori de a-și schimba religia sau convingerile, precum și libertatea de a predica și a răspândi credința sau convingerile, fie în mod individual, fie în colectiv, în public sau în privat. Importanța libertății de gândire, de conștiință și de religie a fost subliniată în mod repetat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În general, libertatea de gândire, de conștiință și de religie este considerată a fi unul dintre pilonii societății democratice; în special, judecătorii consideră libertatea religioasă ca fiind un element vital pentru formarea identității credincioșilor și a concepțiilor lor despre viață. Libertatea de gândire, de conștiință și de religie, consacrată la art. 9 din Convenție, este unul dintre pilonii societății democratice în sensul Convenției. Aceasta se numără, în dimensiunea sa religioasă, printre elementele esențiale ale identității credincioșilor și ale concepției lor despre viață, dar este totodată un bun prețios pentru atei, agnostici, sceptici sau indiferenți. Convenției este de a proteja drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective. Cu toate acestea, dreptul prevăzut la art. 9 ar fi eminentement teoretic și iluzoriu dacă latitudinea acordată statelor le-ar permite acestora să confere noțiunii de „cult” sau „religie” o definiție prea

restrictivă, până la punctul de a înlătura protecția juridică a unei forme netradiționale și minoritare de religie. Astfel de definiții restrictive au repercusiuni directe asupra exercitării dreptului la libertatea de religie și pot restrânge exercitarea acestui drept în cazul în care natura religioasă a unui cult este negată” [2].

Adaptarea refugiaților într-o țară gazdă implică o serie de aspecte practice și dificultăți pe care aceștia și societatea gazdă trebuie să le abordeze împreună. Una dintre primele și cele mai importante aspecte ale adaptării este învățarea limbii țării gazdă. Cunoașterea limbii este esențială pentru a comunica, pentru a accesa serviciile, pentru a găsi locuri de muncă și pentru a se integra în comunitate. Refugiații trebuie să găsească locuințe adecvate pentru a-și asigura un adăpost stabil. Uneori, organizațiile umanitare sau guvernele oferă asistență în găsirea de locuințe temporare. Pentru familiile cu copii, accesul la educație este esențial. Este important să se asigure că copiii refugiați au acces la școli și că există programe de educație pentru adulți pentru a sprijini învățarea limbii și dezvoltarea abilităților. Refugiații trebuie să aibă acces la asistență medicală și servicii de sănătate pentru a menține starea lor de sănătate și pentru a face față problemelor medicale. Adaptarea nu se referă doar la aspectele materiale, ci și la integrarea în comunitatea gazdă din punct de vedere socio-cultural. Refugiații trebuie să învețe despre normele și valorile societății gazdă și să participe la activități culturale și sociale. Găsirea unui loc de muncă este esențială pentru adaptarea refugiaților și pentru independența lor financiară. Aceasta poate necesita pregătire și asistență pentru a-și recunoaște calificările și experiența anterioară în țara gazdă. Este important ca societatea gazdă să fie deschisă și să promoveze incluziunea refugiaților în toate aspectele vieții comunitare. Acceptarea și sprijinul comunității pot avea un impact semnificativ asupra adaptării și integrării refugiaților. Adaptarea refugiaților este un

proces complex și poate dura ani sau chiar generații. Guvernele, organizațiile neguvernamentale și societatea civilă joacă un rol crucial în sprijinirea acestui proces și în asigurarea că refugiații au oportunitatea de a-și reconstrui viața într-un mod sigur și productiv în țările gazdă.

„De-a lungul secolelor, oamenii au fost nevoiți să-și părăsească țara de origine pentru a se salva de persecuții, conflicte armate sau violențe generalizate; or, aceste circumstanțe constituie o sursă primară a migrațiilor. În contextul acestor fenomene, comunitatea internațională a reușit să elaboreze o serie de standarde ale drepturilor omului, care protejează atât drepturile individuale, cât și cele de grup. Într-un mod specific, drepturile și obligațiile refugiaților sunt guvernate de Convenția Națiunilor Unite privind Statutul Refugiaților, adoptată la Geneva în anul 1951. Situația refugiaților, ca străini dezincați, deseori fără resurse materiale și chiar fără documente, lipsiți nu doar de protecția statelor de origine, dar și de protecția oferită, în mod tradițional, de o familie sau de comunitate, îi face vulnerabili în multe privințe. La abuzurile suferite în propria țară se adaugă pericolele întâlnite în drumul spre țara de refugiu, iar în perioada procedurii de azil, pentru a supraviețui în țara de azil, refugiații au nevoie de resurse materiale care să le acopere necesitățile de bază, eliberarea de documente de identitate, acces la servicii medicale, asistență socială sau posibilitatea de a munci pentru procurarea mijloacelor de existență. Refugiații întâmpină o serie de obstacole în procesul integrării, care sunt determinate, în mare parte, de experiența exilului involuntar, necunoașterea limbii țării-gazdă, izolarea, problemele de adaptare din primii ani, tulburări fizice și psihice generate de traumele din trecut și de posibile torturi ș.a.” [3].

Refugiații care ajung în Europa se confruntă adesea cu numeroase bariere și provocări în procesul lor de adaptare și integrare în societatea europeană. Evitarea acestor bariere și facilitarea procesului de

integrare poate fi esențială pentru refugiați și pentru societatea gazdă. Evitarea sau depășirea barierele în procesul de adaptare în Europa poate fi un proces dificil, dar cu sprijin, perseverență și angajament, refugiații pot construi o viață mai bună și mai stabilă în țara lor gazdă. Este important să căutați resurse și să colaborați cu organizațiile și comunitatea locală pentru a vă ajuta în acest demers. „În prezent Europa dispune de cea mai elaborată bază juridică privind drepturile omului, refugiaților și a diferitor minorități: etnice, lingvistice, religioase, culturale, sexuale etc. Lucrurile au decurs în așa mod, încât minoritățile au devenit mai avantajate decât orice majoritate. Implementarea principiilor liberale a adus și continuă să ducă la deplasări sociale covârșitoare cu impact puternic asupra destinelor umane. De la ignorarea minorității de către majoritate s-a trecut la ignorarea majorității de către minoritate. De la neglijarea individului de către grup și societate s-a trecut la neglijarea societății de către individ, la abolirea societății ca entitate, ca realitate obiectivă. Noțiunea de societate, în accepțiunea neoliberală, ar fi, chipurile, o ficțiune, lipsită de orice conținut” [4].

Creșterea numărului de refugiați în raport cu adaptarea lor în UE reprezintă o problemă complexă și de actualitate. Cu creșterea fluxurilor de migrație forțată din cauza conflictelor, persecuțiilor și altor motive, adaptarea și integrarea refugiaților în UE au devenit subiecte importante de dezbatere și preocupare. Adaptarea refugiaților într-o țară gazdă poate fi un proces dificil și poate implica numeroase provocări, inclusiv învățarea limbii, găsirea de locuri de muncă, asigurarea accesului la servicii de sănătate și educație, și asimilarea într-o cultură și societate diferite. Pentru ca adaptarea și integrarea să fie de succes, este crucială promovarea incluziunii sociale. Acest lucru implică recunoașterea și valorizarea diversității și a contribuțiilor refugiaților în cadrul societății gazdă. UE lucrează pentru a promova cooperarea între statele membre în gestionarea fluxurilor

de refugiați și în dezvoltarea unor politici și practici comune de integrare. Există eforturi pentru a aloca fonduri și resurse pentru a sprijini țările membre care se confruntă cu un număr mare de refugiați.,, Creșterile recente ale numărului de persoane care solicită protecție pe teritoriul UE au adus politica UE privind migrația în centrul atenției. Impactul pe termen lung al acestui aflux de migranți depinde de cât de bine sunt ei integrați. Deși responsabilitatea pentru integrarea migranților revine în principal statelor membre, în ultimele două decenii, UE a jucat un rol important în acordarea de sprijin și de stimulente în acest sens statelor membre. Pe lângă schimbul de informații și de bune practici și învățarea reciprocă și cooperarea pe care le oferă, UE a facilitat utilizarea fondurilor UE și a oferit un cadru pentru dezvoltarea unor politici privind migrația și combaterea discriminării”[5].

UNHCR, Agenția Națiunilor Unite pentru Refugiați este o organizație specializată a ONU care are ca scop protejarea și asistența refugiaților din întreaga lume. UNHCR oferă protecție legală și asistență umanitară refugiaților, solicitanților de azil, persoanelor apatride și altor grupuri vulnerabile. Acesta acordă adăpost, hrană, apă, servicii medicale, educație și alte resurse esențiale pentru supraviețuire. UNHCR acționează în calitate de avocat al refugiaților, pledând pentru respectarea drepturilor lor, inclusiv dreptul la azil, non-refoulement și accesul la servicii de bază. UNHCR lucrează la promovarea soluțiilor durabile pentru refugiați, cum ar fi reîntoarcerea voluntară sigură și integrarea lor în societățile gazdă. Aceasta implică colaborarea cu guvernele pentru a crea condiții favorabile pentru refugiați și comunitățile gazdă. UNHCR este o organizație crucială în lupta pentru protecția și asistența refugiaților la nivel mondial și joacă un rol important în gestionarea crizelor umanitare și a problemelor legate de migrația forțată. UNHCR este implicată în numeroase eforturi pentru a ajuta

la adaptarea refugiaților la noile lor țări de azil sau la comunitățile în care se stabilesc. Această implicare implică o serie de activități și programe menite să sprijine refugiații în procesul lor de adaptare. UNHCR promovează accesul refugiaților la educație și programe de formare profesională. Aceasta include sprijinirea copiilor refugiați să meargă la școală și oferirea de cursuri de limbă pentru adulți pentru a îmbunătăți abilitățile lor lingvistice și șansele de angajare. Organizația oferă asistență juridică și sprijin pentru refugiați pentru a le ajuta să-și rezolve problemele legale și să-și exercite drepturile. Implicarea UNHCR în adaptarea refugiaților este crucială pentru asigurarea că aceștia au șanse reale de a-și reconstrui viețile și de a contribui la societățile lor gazdă.

Persoanelor care au obținut o formă de protecție internațională într-o țară a Uniunii Europene, li se acordă anumite drepturi și beneficii pentru a le ajuta să înceapă o nouă viață și să se integreze în societatea gazdă. Aceste drepturi pot varia ușor de la o țară la alta, dar există unele aspecte comune în UE. Este important de menționat că drepturile și beneficiile exacte pot varia în funcție de statutul de protecție, de exemplu, refugiat sau protecție subsidiară și de țara gazdă. În plus, reglementările și politicile privind protecția internațională pot evolua în timp, deci este important ca persoanele care au obținut protecție să se informeze despre drepturile și responsabilitățile lor în țara lor de reședință și să urmeze ghidurile și informațiile furnizate de autoritățile locale și organizațiile de ajutor. „Persoanelor care au obținut o formă de protecție internațională într-o țară UE+ li se acordă o serie de drepturi și beneficii. Printr-o decizie pozitivă se poate acorda statutul de refugiat sau de protecție subsidiară. Rata de recunoaștere se referă la numărul de rezultate pozitive ca procent din numărul total al deciziilor privind cererile de protecție internațională. Amploarea și calitatea drepturilor și a serviciilor pe care le primesc beneficiarii

de protecție influențează perspectivele lor de integrare efectivă în societatea gazdă. Unele țări UE+ s-au axat pe îmbunătățirea identificării solicitanților cu nevoi speciale și a sprijinului pentru aceștia, dezvoltând strategii naționale și mecanisme de coordonare, îmbunătățind procesele de evaluare a vulnerabilității și continuând să asigure o gamă largă de cursuri de pregătire specializată. Alte țări au lansat inițiative noi sau le-au continuat pe cele existente, punând accentul pe grupuri specifice de solicitanți. Unele sisteme de primire s-au confruntat din nou cu provocarea de a oferi sprijin adecvat solicitanților cu nevoi speciale, când locurile de primire specializate erau limitate. Găsirea unui loc pentru solicitanții cu vulnerabilități a fost o prioritate în multe țări UE+, dar locurile disponibile nu au fost neapărat cele mai potrivite pentru a răspunde nevoilor de primire specializate” [6].

Europa este un spațiu specific pentru refugiați de-a lungul istoriei sale moderne și a avut o lungă tradiție de primire și protejare a persoanelor care au fugit din cauza persecuțiilor, conflictelor și opresiunii în alte părți ale lumii. Această tradiție se datorează unor valori și principii fundamentale, precum drepturile omului, solidaritatea și respectul pentru demnitatea umană. „Europa a fost mereu un spațiu excepțional și un mediu excepțional, care au permis mari străluciri, dar și mari tragedii. De aceea, la o analiză atentă a principalelor componente ale strategiei europene de integrare, se constată că europenii au luat toate măsurile pentru a rezolva, în timp, odată pentru totdeauna, marile probleme ale frontierelor. Integrarea europeană, deși în esența ei este frontalieră, nu se reduce la filosofia și fizionomia frontierei politice. Fără a neglija acest aspect, care, repetăm, este esențial, integrarea se prezintă ca o „construcție pe module“, ce vine deci din interiorul entităților existente. Pentru că strategia europeană de integrare nu se constituie pe „principiul creuzetului“ în care se pune totul și apoi se amestecă, ci pe „principiul sudării“, prin atracție, a unor entități puternice, omo-

gene, stabile și cu numeroase resurse interioare care interoperează și se asamblează” [7].

Europa se confruntă cu o problemă complexă și în continuă evoluție legată de gestionarea și adaptarea refugiaților. Uniunea Europeană a dezvoltat politici și regulamente comune pentru gestionarea cererilor de azil și migrație. Principalele directive includ Regulamentul Dublin, care stabilește reguli privind responsabilitatea pentru tratarea cererilor de azil, și Directiva privind condițiile de primire, care stabilește standarde minime pentru condițiile de cazare și tratament pentru solicitanții de azil. „Ce poate face Europa pentru a remedia această situație? Țările pot reduce la minim consecințele economice și sociale ale schimbării demografice prin politici ce transformă forța de muncă de dimensiuni mai mici într-o forță de muncă mai productivă, inclusiv prin îmbunătățirea abilităților și sănătății muncitorilor, astfel încât aceștia să poată fi încadrați mai productiv și într-o activitate profesională având o durată mai lungă. Luând în considerare dimensiunea vastă a emigrației în Europa Centrală și țările baltice din ultimele două decenii, imigrarea nu va compensa declinul populațiilor de vârstă activă. Totuși, având în vedere numărul din ce în ce mai mare de refugiați din Europa, imigrarea va deveni treptat partea răspunsului politicilor publice. În prezent întrebarea legată de politici în țările din Europa Centrală și țările baltice nu este dacă să accepte sau nu migranți, ci, cum se poate transforma provocarea crizei refugiaților într-o oportunitate” [8].

Imaginea refugiaților în UE poate varia în funcție de perspectiva și experiența fiecărei persoane. Este important de menționat că există o diversitate semnificativă în ceea ce privește originea, motivele și situația fiecărui refugiat, iar aceste diferențe pot influența percepția asupra lor. Multe persoane din UE văd refugiații ca fiind victime ale persecuției politice, etnice sau religioase sau ale conflictelor armate. Aceștia sunt adesea percepuți ca oameni care au

fugit din motive de supraviețuire și căutau un mediu sigur pentru ei și familiile lor. O altă perspectivă comună este cea a solidarității și a umanitarismului. Refugiații sunt văzuți ca persoane care au nevoie de ajutor și protecție și care merită sprijin pentru a-și reconstrui viețile. Unii oameni consideră refugiații ca având potențialul de a contribui la economia și societatea UE prin intermediul muncii și aportului lor cultural. Ei pot aduce cunoștințe și experiențe noi și pot completa forța de muncă. Există și preocupări cu privire la securitatea legată de primirea refugiaților, cu temeri legate de potențiala infiltrare a teroriștilor sau infractorilor. Aceste preocupări pot influența opinia publică asupra refugiaților și pot conduce la politici mai stricte privind securitatea. Unele țări și comunități din UE sunt mai deschise și mai prietenoase față de refugiați, promovând solidaritatea și diversitatea culturală. Aceste locuri pot vedea refugiații ca o oportunitate de a îmbogăți și diversifica societatea lor. Politicile și acțiunile guvernelor, precum și acțiunile organizațiilor și indivizilor, pot juca un rol semnificativ în formarea acestei imagini. Este crucial să se promoveze o înțelegere corectă și echilibrată a refugiaților și să se lucreze la crearea unui mediu în care aceștia să aibă șanse reale de integrare și prosperitate în societatea europeană.

Concluzii

Ca factor constatator adaptarea refugiaților are un progres semnificativ în aria socială, drepturile fundamentale ale subiectului fiind asimilate primordial aspecte practico-tehnice de incluziune. La momentul actual există un element semnificativ în acest domeniu, în baza Convenția din 1951. Adaptarea refugiaților în comunitatea europeană implică abordarea unor aspecte tehnico-practice pentru a evita sau depăși barierele sociale și a facilita integrarea lor. Sunt câteva astfel de aspecte:

1. Programe de învățare a limbii: Furnizarea

de programe de învățare a limbii țării gazdă este esențială. Aceste programe ar trebui să fie accesibile, să se adapteze nivelului de cunoaștere a limbii al refugiaților și să includă lecții practice care să ajute la dezvoltarea abilităților de comunicare cotidiană.

2. Educație și sprijin pentru copii: Asigurarea accesului la educație pentru copiii refugiaților este crucială. Școlile ar trebui să ofere sprijin pentru integrarea copiilor refugiați, inclusiv învățarea limbii și servicii de consiliere.

3. Asistență în căutarea de locuri de muncă: Organizațiile pot furniza servicii de consiliere și orientare profesională pentru a ajuta refugiații să-și găsească locuri de muncă potrivite abilităților și experienței lor.

4. Sprijin medical și psihologic: Accesul la servicii de sănătate și asistență medicală, inclusiv la servicii de sănătate mentală, ar trebui să fie ușor și disponibil pentru refugiați.

5. Cursuri de orientare culturală: Organizațiile pot furniza cursuri care să ajute refugiații să înțeleagă cultura, valorile și normele societății gazdă.

6. Asistență juridică: Refugiații ar trebui să aibă acces la asistență juridică pentru a-și cunoaște și apăra drepturile legale.

7. Reuniunea familială: Facilitarea reunirii familiilor este importantă pentru bunăstarea refugiaților și pentru adaptarea lor.

8. Promovarea incluziunii sociale: Eforturile ar trebui să fie făcute pentru a promova incluziunea socială și pentru a preveni discriminarea pe criterii de rasă, religie, gen sau alte caracteristici personale.

9. Servicii de adaptare specifică pentru grupuri vulnerabile: Un accent special ar trebui pus pe furnizarea de servicii pentru grupurile vulnerabile, cum ar fi femeile singure cu copii, persoanele cu dizabilități sau persoanele vârstnice.

10. Monitorizare și evaluare: Este important să se monitorizeze și să se evalueze constant programele

și serviciile oferite pentru a asigura că acestea sunt eficiente și să se facă ajustări în funcție de nevoile refugiaților.

11. Parteneriate cu comunitățile locale: Implicarea comunităților locale și crearea de parteneriate între organizații, autorități și societatea civilă pot contribui la facilitarea adaptării și integrării refugiaților.

12. Consolidarea resurselor: Alocarea de resurse adecvate pentru serviciile de adaptare și integrare este esențială pentru succesul acestor programe. Aceste aspecte tehnico-practice trebuie implementate într-un mod coordonat și adaptate la nevoile specifice ale comunităților de refugiați și la contextul local. În plus, colaborarea între autorități, organizații neguvernamentale, comunități și refugiați înșiși este cheia pentru asigurarea unei adaptări de succes și pentru evitarea barierele sociale în comunitatea europeană.

Obiectivul privind incluziunea refugiaților vizează crearea unui mediu în care refugiații pot să se integreze și să participe activ în societatea gazdă, având acces la drepturile și oportunitățile disponibile cetățenilor acelei țări. Incluziunea refugiaților este importantă pentru a le permite să-și reconstruiască viețile și să devină membri activi și contribuitori în comunitățile în care s-au stabilit. Incluziunea refugiaților nu este doar un obiectiv important din perspectiva umanitară și a drepturilor omului, ci și din perspectiva socială și economică. Când refugiații sunt incluși cu succes în societatea gazdă, ei pot contribui pozitiv la aceasta prin intermediul muncii, a culturii și a diversității lor.

Obiectivul privind incluziunea refugiaților se referă la eforturile de a integra și de a asigura participarea activă a refugiaților în societatea gazdă, astfel încât aceștia să poată duce o viață demnă și să contribuie la comunitatea lor de primire. Incluziunea refugiaților este o componentă esențială a politicii de azil și a drepturilor omului. Un obiectiv

de bază al incluziunii refugiaților este asigurarea accesului la drepturile fundamentale, cum ar fi dreptul la viață, libertate și securitate, dreptul la educație, sănătate și muncă decentă. Aceste drepturi trebuie să fie garantate fără discriminare pe baza originii lor sau a statutului de refugiat. Refugiații ar trebui să aibă oportunitatea de a-și exprima opiniile și de a participa la viața comunității lor de primire. Acest lucru poate implica implicarea lor în procesele de luare a deciziilor locale sau în activități de voluntariat. Incluziunea refugiaților trebuie să fie un proces care să promoveze coeziunea socială și să reducă tensiunile între refugiați și comunitatea locală. Educația și sensibilizarea sunt instrumente importante în acest sens. Obținerea acestor obiective necesită o colaborare strânsă între guverne, organizații neguvernamentale, comunități locale și organizații internaționale.

Referințe bibliografice

1. MIRCEA, Radu. *Politica și practica privind integrarea imigranților și refugiaților în statele europene*, pag.2,5 https://ec.europa.eu/migrant-integration/sites/default/files/2011-02/doc1_18864_250852215.pdf (Accesat - 22.08.2023)
2. Ghid privind art. 9 din Convenția europeană a drepturilor omului, pag.7,8,9 https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_9_rum (Accesat - 22.08.2023)
3. Specificul integrării sociale a refugiaților în Republica Moldova <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2018/01/24.-p.207-215.pdf> (Accesat - 22.07.2023)
4. Migrație valori liberale, migrație, consecințe, Alexandru N. ROȘCA <https://icjp.asm.md/sites/default/files/publicatii/migratia.pdf> (Accesat - 22.07.2023)
5. Integrarea migranților din afara UE <https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Briefi>

ng_paper_Integration_migrants/Briefing_paper_Integration_migrants_RO.pdf (Accesat - 25.08.2023)

6. Raport privind azilul pentru anul 2022 https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-07/2022_Asylum_Report_Executive_Summary_RO.pdf (Accesat - 23.08.2023)

7. Strategia europeană a integrării [https://cssas.](https://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/strategia_europeana_a_integrarii.pdf)

[unap.ro/ro/pdf_studii/strategia_europeana_a_integrarii.pdf](https://cssas.unap.ro/ro/pdf_studii/strategia_europeana_a_integrarii.pdf) (Accesat - 22.06.2023)

8. *Este criza refugiaților o oportunitate pentru o Europă care îmbătrânește?* <https://www.worldbank.org/ro/news/opinion/2015/09/22/is-refugee-crisis-opportunity-for-aging-europe> (Accesat - 22.07.2023)

